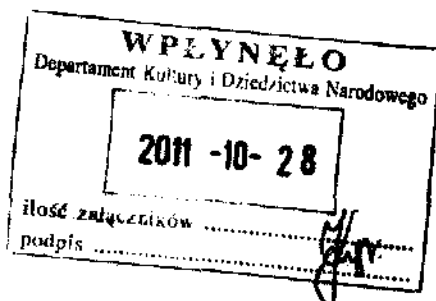

BKF.1711.11.2011

Białystok, dnia 29.10.2011 r.

OPERA I FILHARMONIA PODLASKA
EUROPEJSKIE CENTRUM SZTUKI
wpłynęło dn. 28.10.2011
L.dz. 2429 podpis

Szanowny Pan
Roberto Skolmowski
Dyrektor
Opery i Filharmonii Podlaskiej
Europejskie Centrum Sztuki
w Białymstoku
ul. Podleśna 2
15-227 Białystok

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 6 Ustawy o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.), w związku z art. 247 Ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) i § 152 ust. 3 i 4 Uchwały Nr 53/647/2011 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 13 września 2011 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku, w Operze i Filharmonii Podlaskiej Europejskim Centrum Sztuki w Białymstoku, zwanej w dalszej części pisma „Operą” lub zamiennie „Jednostką”, przeprowadzona została doraźna kontrola w zakresie: „kontrola problemowa gospodarki finansowej obejmującej sezon artystyczny 2009/2010 oraz 2010/2011”.

Wyniki kontroli opisane zostały w protokole kontroli z dnia 29.09.2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w Jednostce.

W wyniku przeprowadzenia kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości:

1. Opera nie w pełni wykonała zalecenia z poprzedniej kontroli przeprowadzonej przez Biuro Kontroli Finansowej (znak pisma: BKF.0913 – 04/10 dnia 13.09.2010 r.) i nie wywiązała się z części zobowiązań zawartych w pisemnej odpowiedzi na zalecenia z dnia 07.10.2010 r. (brak znaku pisma) dotyczącej wyeliminowania nieprawidłowości wykazanych w protokole. W związku z tym ponownie powtórzyły się niżej wymienione nieprawidłowości wykazane wcześniej w protokole kontroli z 2010 r. W badanym okresie kontrola treści zawartych umów z pracownikami własnymi Opery wykazała:

- występowanie w dalszym ciągu przypadków zlecania pracownikom własnym zadań (na podstawie umów cywilnoprawnych) pokrywających się z zakresem obowiązków i odpowiedzialności służbowych pracowników wykonywanych na podstawie zawartych umów o pracę. Dotyczy to w szczególności umów cywilnoprawnych z muzykami własnymi, którzy wykonywali dodatkowe (ponadplanowe) koncerty na podstawie licznych umów o dzieło. Powyższe stwierdzono na przykładzie 11 różnych muzyków własnych Opery, którym Jednostka zleciła na podstawie umów o dzieło (w okresie listopad – grudzień 2010 r.) wykonywanie różnych przedsięwzięć artystycznych (audycji muzycznych w szkołach oraz koncertów ponadplanowych) - czynności te były rodzajowo tożsame z obowiązkami wykonywanymi w ramach umów o pracę.
- występowanie przypadków zlecania pracownikom własnym Opery zadań na podstawie umów cywilnoprawnych, które były wykonywane podczas służbowych godzin pracy. Przykładem tego były umowy na wykonanie projektu: nagranie płyty CD z utworami

Ignacego Jana Paderewskiego w 150. Rocznicę urodzin kompozytora, zawarte z pracownikami artystycznymi oraz z pracownikami technicznymi i obsługi.

Kontrola stwierdziła nieprawidłowości w wykonywaniu 67 zawartych umów o dzieło z muzykami własnymi (w dniu 15.11.2010 r. w godzinach 9.00-13.00 muzycy orkiestry jednocześnie uczestniczyli przy nagrywaniu płyty oraz wykonywali umowę o pracę – jako czas pracy indywidualnej). Wykonanie zleceń przez dwóch pracowników administracyjnych (umowy zlecenie Nr 104/BK/2010 i Nr 103/BK/2010 z dnia 08.11.2010 r., wg treści których, w dniu 15.11.2010 r. w godzinach 9.00-13.00 zlecenia wykonywali podczas służbowych godzin pracy).

Stwierdzono, że przyczyną w/w nieprawidłowości był w dużej mierze niedostateczny przepływ informacji między wewnętrznymi komórkami Opery. Ustalono, że pracownicy merytoryczni przygotowujący umowy cywilnoprawne z pracownikami własnymi nie komunikowali się z wewnętrzną komórką kadr w sprawie godzin pracy poszczególnych pracowników własnych, którym zlecano wykonywanie zadań na podstawie umów cywilnoprawnych.

Brak przepływu informacji między własnymi komórkami Jednostki, świadczył o nie wprowadzeniu wszystkich zasad kontroli zarządczej, o której mowa w treści art. 68 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (Dz.u. z 2009 r., Nr 157 poz. 1240 z późn.zm.).

- w dalszym ciągu w treści niektórych umów cywilnoprawnych, zawieranych z pracownikami własnymi Opery nie zawierano klauzul o zakazie wykonywania zlecanych prac w czasie służbowych godzin pracy (na 38 skontrolowanych umów cywilnoprawnych z miesiąca: grudnia 2010 r., dwanaście umów nie zawierało w/w klauzul).

(pkt 1.6.1. protokołu kontroli)

2. Analizując współpracę Opery ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Działalności Muzycznej w Białymstoku (zwanego w dalszej części pisma „Stowarzyszeniem”), stwierdzono:

- w przedsięwzięciach artystycznych organizowanych przez Stowarzyszenie brali udział pracownicy Opery, którzy byli wynagradzani na podstawie zawartych umów zleceń o dzieło. Stwierdzono trzy przypadki, w których pracownicy Opery w dniu 15.06.2011 r. przyjęte zlecenia od Stowarzyszenia realizowali w czasie służbowych godzin pracy.

(pkt 3.5.1. protokołu kontroli)

- stosowanie preferencyjnych stawek za wynajmowanie Sali koncertowej na rzecz Stowarzyszenia, które było organizatorem przedsięwzięć artystycznych (znaczna część była koncertami komercyjnymi, w tym wykonywanymi na zlecenie podmiotów gospodarczych). W kontrolowanym sezonie artystycznym Opera wynajęła dziewięciokrotnie salę koncertową Stowarzyszeniu. Każdorazowo była sporządzana umowa najmu sali koncertowej, w skład której wchodziło wyposażenie: podstawowe oświetlenie, nagłośnienie, projektor multimedialny z ekranem, podstawowe instrumenty muzyczne (fortepian, perkusja, harfa, kontrabasy) i dodatkowe instrumenty muzyczne używane przez pracowników, pomieszczenia towarzyszące (2 pokoje solistów, hall główny z szatnią, foyer, toalety).

W kontrolowanym okresie Dyrektor Opery uznaniowo traktował preferencje cenowe wobec różnych podmiotów korzystających z tych samych ulg w wynajmie sali koncertowej. Stowarzyszenie korzystało z większych zniżek cenowych, przyjętych w treści wewnętrznego *Regulamin wynajmu sali koncertowej i kameralnej*.

(pkt 3.4. protokołu kontroli)

- wynajmując samochód służbowy na rzecz Stowarzyszenia, stosowano zaniżone, odbiegające od realiów rynkowych, stawki za 1 km przebiegu trasy. Jednostka, wynajmując

Stowarzyszeniu samochod stosowała stawkę preferencyjną, niższą od stawki, wg której sama Opera wynajmowała zewnętrzne środki transportowe. W przywołanym przypadku nie stosowano zasady efektywności wykorzystania nabytej części mienia Jednostki, o której mowa w treści art. 27 ustawy o *organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (j.t. z 2001 r., Nr 13, poz. 123 z późn. zm.).

(pkt 6.10. protokołu kontroli)

- stwierdzono przypadek przedstawiania na oficjalnej stronie internetowej Jednostki przedsięwzięcia (nagranie płyty „Euryanthe”), zrealizowanego faktycznie przez Stowarzyszenie (przy udziale pracowników Opery) jako zadania wykonywanego przez samą Operę.

(pkt 7.6. protokołu kontroli)

3. Analizując gospodarowanie środkami finansowymi oraz mieniem Opery stwierdzono:

- przypadki wynajmu sali koncertowej temu samemu podmiotowi zewnętrznemu, wobec którego nie stosowano jednolitych cen wynajmu, pomimo wystąpienia tych samych czynników (tzn. ten sam spektakl, taka sama ilość godzin wynajmu sali, w tym samym sezonie grzewczym). Przykładem tego były wynajmy sali koncertowej firmie: B&B Audio J. Brussa (w dniach: 06.04.2010 r.; 07.04.2010 r.; 27.03.2011 r.; 11.04.2011 r.), których różnice cenowe sięgnęły wartości: 1.700 zł.

Stwierdzono, że zapisy wewnętrznego *Regulaminu wynajmu sali koncertowej i kameralnej*, wprowadzone Zarządzeniem Nr 6/2010 Dyrektora z dnia 5 marca 2010 r. (obowiązującym od 05.03.2010 r.), zawierały szereg odstępstw i zniżek zarówno od stawki koncertowej, jak i od stawki za każdą dodatkową godzinę. Powyższy regulamin umożliwiał Dyrektorowi ustalenie wynajmu Sali koncertowej na 4 godziny (w zależności od statusu podmiotu wynajmującego salę) za cenę, której rozpiętość sięgała kwoty: 2.400 zł.

(pkt 5.2.7. protokołu kontroli)

- stwierdzono przypadki dokonywania wydatków sprzecznych z zasadą gospodarowania środkami publicznymi w sposób oszczędny i celowy, tzn. ponoszeniem kosztów usług obcych ksera materiałów nutowych w sytuacji posiadania przez Operę własnych oraz wynajętych urządzeń ksero.

Stwierdzono również jeden przypadek poniesienia przez Operę kosztu noclegów, na kwotę ogółem 338,90 zł, które nie wynikały z treści umowy o dzieło nr 880/BK/2010 r. z pracownikiem obcym, skrzypkiem, doangażowanym do zespołu do realizacji nagrania płyty z 2 utworami I.J. Paderewskiego.

(pkt 2.5.1. i pkt 7.3. protokołu kontroli)

- przypadki zakupu środków trwałych (instrumentów muzycznych) nie dostosowanych do bieżących potrzeb Opery w dniu zakupu. Stwierdzono, że instrumenty były kupione z dużym wyprzedzeniem, pod ewentualne przyszłe potrzeby Jednostki. Instrumenty zostały przekazane po raz pierwszy do użytkowania, w niektórych przypadkach nawet po okresie jednego roku od daty zakupu.

(pkt 5.1.10. protokołu kontroli)

4. W zakresie prowadzenia gospodarki samochodowej stwierdzono:

a) nierzetelne prowadzenie gospodarki samochodowej w zakresie:

- wskazywanie nierealnego stanu paliwa w kartach drogowych przekraczającego możliwy max. stan pojemności zbiornika paliwa (75 litrów) wynikający ze specyfikacji producenta samochodu (stwierdzono co najmniej 32 takich przypadków). W jednym przypadku w karcie drogowej wykazano stan nawet: 104 litry paliwa. Przeprowadzona w Jednostce

kontrola wewnętrzna gospodarki paliwowej sprowadzała się jedynie do matematycznego wyliczenia bieżących stanów paliwa oraz norm jego zużycia.

(pkt 6.6. protokołu kontroli)

- różnicy stanu paliwa w karcie drogowej na koniec dnia 04.01.2010 r. (karta nr 000001 – 73 l) a początkiem dnia 05.01.2010 r. (karta nr 000002 – 67 l) stwierdzono różnicę 6 l paliwa.

(pkt 6.5. protokołu kontroli)

- nieekonomiczne wykorzystanie samochodu służbowego (przykładem jest wyjazd w dniu 21.01.2010 r., gdzie skorzystano z obcego środka transportu, który został skierowany na dłuższą trasę – do Dąbrowy Białostockiej oraz Sejn (300 km), w tym dniu samochód własny przejechał jedynie 190 km (karta drogowa Nr 000015 z dnia 21.01.2010 - wyjazd do Łomży).

(pkt 6.11. protokołu kontroli)

- przeprowadzenia inwentaryzacji stanu paliwa w dniu 31.12.2010 r., drogą spisu z natury, która straciła znamiona kontroli. Czworoosobowa komisja stwierdziła stan paliwa w ilości: 81 litrów, tzn. stan o 6 litrów przewyższający maksymalny stan paliwa określony przez producenta samochodu.

(pkt 6.6. i pkt 6.7. protokołu kontroli)

b) nieprzestrzeganie wewnętrznego Zarządzenia Nr 3/2004 Dyrektora z dnia 10 sierpnia 2004 r. w sprawie zasad korzystania z samochodu do celów służbowych. Zgodnie z powyższym Zarządzeniem samochód służył głównie do przewozu zespołów w celu realizacji audycji muzycznych na terenie województwa podlaskiego, zgodnie z harmonogramem opracowanym przez biuro koncertowe i zatwierdzonym przez Dyrektora. Powyższej akceptacji na harmonogramach nie było. Nie składano również żadnych wniosków o korzystanie z samochodu służbowego, które były wymagane na podstawie powyższego Zarządzenia.

(pkt 6.1. protokołu kontroli)

5. Niedostateczne opisywanie faktur zakupu usług transportowych - brak na fakturze adnotacji o zastosowanych stawkach za 1 km, kalkulacji wartości zakupu usługi, stwierdzenia czy cena zgodna była z zamówieniem. Powyższy zakup usług nie był poprzedzony pisemnym zamówieniem lub umową.

(pkt 6.10. protokołu kontroli)

6. W wyniku kontroli ustalono, że były Dyrektor Opery, posiadał Umowę z dnia 20.01.2009 r. zawartą z Operą (reprezentowaną przez Zarząd Województwa Podlaskiego), której przedmiotem było *Ułatwienie kształcenia oraz pokrycie przez Pracodawcę kosztów związanych z podniesieniem przez Pracownika kwalifikacji zawodowej*. Na podstawie w/w Umowy pracodawca zobowiązywał się pokryć koszty Pana Dyrektora w zakresie Studiów podyplomowych - Dyplomacja Kulturalna w Collegium Civitas w Warszawie (dwa semestry w wysokości 6.500 zł). Umowa obowiązywała do ukończenia nauki w terminie przewidzianym programem nauczania. W trakcie kontroli stwierdzono, że Umowa na dokończenie Pana Dyrektora nie została zakończona, zgodnie z przewidzianymi warunkami.

Ustalono, że na podstawie w/w umowy Opera opłacała wyłącznie pierwszy semestr studiów Dyrektora w wysokości: 3.250 zł (Faktura VAT Nr 01/04/2009 z dnia 06.04.2009 r), za drugi semestr f-ra nie została dostarczona a także nie został dostarczony do Opery Dyplom ukończenia przedmiotowych studiów. Zgodnie z treścią § 3 w/w umowy, Pracownik w razie nieukończenia studiów, zobowiązany był zwrócić wszystkie koszty Operze. W trakcie trwania kontroli dział finansów i dział Kadr nie dysponował żadnymi dokumentami świadczącymi o dochodzeniu roszczenia z tego tytułu.

(pkt 4.3.1. protokołu kontroli)

7. W kontrolowanym sezonie artystycznym 2009/2010 i 2010/2011 stwierdzono kilka krajowych wyjazdów wykonanych samochodem służbowym przez trzech pracowników Opery: ówczesnego Dyrektora Opery, Panią Kierownik Chóru oraz Pana kierowcy, bez wystawienia przez pracodawcę wymaganego polecenia wyjazdu służbowego (delegacji). Przykładem takich wyjazdów były podróże w dniach: 2-3.05.2010 r., 22.-23.04.2011 r., 16.10.2009 r., 15.12.2009 r., 04.03.2010 r., 20.10.2010 r., 01.03.2011 r.

(pkt 6.9. i pkt 6.10. protokołu kontroli)

8. Dokumenty Jednostki, związane z likwidacją trzech środków trwałych (w dniach 17.02.2010 r. oraz 03.03.2010 r.) zostały zatwierdzone przez pełnomocnika Dyrektora w dniach obecności Pana Dyrektora w pracy. Stwierdzono, że powyższy pracownik, na podstawie pełnomocnictwa z dnia 12 września 2005 r. mógł składać oświadczenia woli w zakresie wszelkich praw i obowiązków majątkowych jedynie w czasie nieobecności Dyrektora Naczelnego i Artystycznego. W omawianym okresie Pan Dyrektor przebywał w pracy (oświadczenie Kierownika działu Spraw Kadrowych i Socjalnych) i to Dyrektor powinien zaakceptować przedmiotowe dokumenty.

(pkt 5.1.5. protokołu kontroli)

Mając na uwadze powyższe ustalenia kontroli, na podstawie § 17 Uchwały Nr 209/3184/10 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 26.01.2010 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli zarządczej w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych, zalecam:

- zaniechania zlecania na podstawie umów cywilnoprawnych pracownikom własnym pracy, która pokrywa się z ich obowiązkami służbowymi wynikającymi z umowy o pracę. Świadczenie tej samej rodzajowo pracy, co określona w umowie o pracę, poza normalnym czasem pracy na podstawie umów zlecenia jest kontynuowaniem stosunku pracy w godzinach nadliczbowych, w związku z tym nie należy zlecać pracownikom własnym zadań, które pokrywałyby się z ich obowiązkami służbowymi wynikającymi z umowy o pracę, a tym samym przestrzegać normę wyrażoną w treści art. 22 § 1² ustawy *Kodeks pracy* (j.t. Dz.U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). W związku z tym, aby wyeliminować w/w nieprawidłowości oraz aby ograniczyć w przyszłości koszty osobowe należy wprowadzić elastyczny harmonogram czasu pracy pracownikom własnym, którzy mają do wykonania zadania poza normalnym czasem pracy.
- zaprzestanie zlecania pracownikom własnym Opery zadań na podstawie umów cywilnoprawnych, których wykonanie pokrywa się ze służbowymi godzinami pracy,
- wypełniać cele kontroli zarządczej określone w treści art. 68 ust. 2 ustawy *o finansach publicznych* (Dz.U. z 2009 r., Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.), w tym również w zakresie skuteczności przepływu informacji,
- we wszystkich zawieranych umowach cywilnoprawnych z pracownikami własnymi Opery bezwzględnie zamieszczać klauzulę o zakazie wykonywania zlecanych prac w czasie służbowych godzin pracy i wymagać przestrzegania,
- bezwzględnie zakazać pracownikom Opery wykonywanie w czasie służbowych godzin pracy, zleceń/dzieł na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych ze Stowarzyszeniem lub innymi podmiotami,
- wynajmując pomieszczenia oraz inne składniki mienia podmiotom zewnętrznym (w tym stowarzyszeniom na organizację imprez o charakterze komercyjnym) zapewnić wymierny zysk ekonomiczny Operze, kierując się zasadą zawartą w treści art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy *o finansach publicznych* (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którą „Wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem

zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów", oraz zgodnie z zasadami gospodarki finansowej jednostek kultury, zawartymi m.in. w treści art. 27 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (j.t. Dz.U. z 2001 r., Nr 13, poz. 123 z późn. zm.). Opera powinna kierować się zasadą efektywności gospodarując samodzielnie nabytą częścią mienia. W związku z powyższym należy przeanalizować zapisy wewnętrznego regulaminu wynajmu sali koncertowej i kameralnej z dnia 05.03.2010 r., pod względem stosowanych stawek oraz upustów i zniżek cenowych,

- bezwzględnie zaprzestać dokonywania wydatków sprzecznych z zasadą gospodarowania środkami publicznymi w sposób oszczędny i celowy,
- we wszystkich informacjach i sprawozdaniach związanych z działalnością Jednostki rzetelnie przedstawiać wykonane zadania, które zostały przez nią zrealizowane (a nie przez podmioty współpracujące z Operą),
- prowadzić efektywną gospodarkę środkami trwałymi, w tym zakupem instrumentów muzycznych,
- w przypadku świadczenia usługi wynajmu własnych środków transportowych, stosować ceny rynkowe wynajmu,
- rzetelnie prowadzić gospodarkę samochodową, w zakresie wypełniania kart drogowych, rozliczenia paliwa i dokonywać systematycznej kontroli i nadzoru powyższych czynności. W sposób efektywny wykorzystywać samochód służbowy, nie korzystać z usług transportów zewnętrznych w sytuacji dostępności takiego transportu własnego,
- rzetelnie przeprowadzać inwentaryzację stanu paliwa na koniec roku obrotowego,
- dokładnie i rzetelnie opisywać każdą fakturę (dokumenty) zakupu, pod względem zrealizowanej zgodności zamówionej usługi i dostarczonego towaru z zamówieniem, w tym zgodności ceny, kalkulacji wartości itp.,
- przestrzegać obowiązujących zarządzeń wewnętrznych, w tym również dotyczących gospodarowania środkami transportu,
- wyegzekwować od byłego Dyrektora Opery, rozliczenia się z zawartej umowy dotyczącej podniesienia przez pracownika kwalifikacji zawodowych, tj. złożenia dokumentów potwierdzających ukończenie studiów podyplomowych lub zwrotu opłaty za pierwszy semestr studiów podyplomowych,
- wszystkie wyjazdy służbowe dokumentować w formie polecenia wyjazdu służbowego potwierdzającego zasadność i celowość wyjazdu, zgodnie z dyspozycją zawartą w treści § 77⁵ ustawy Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 z późn. zm.),
- pracownicy posiadający pełnomocnictwa od składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych, w imieniu Dyrektora Opery, winni przestrzegać zasad zawartych w tych pełnomocnictwach.

Z poważaniem

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Jarosław Zygmunt Dworzeński

Do wiadomości:

1. Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego w/m,

2. a/a